

20/03/2020

COVID-19 / Srbija: Uticaj na poslovanje

Publisher: Bojović Drašković Popović & Partners

15. marta 2020. u Republici Srbiji proglašeno je vanredno stanje u skladu sa članom 200 stav 6 Ustava, koji je institucionalizovan Odlukom o proglašenju vanrednog stanja („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 29/2020).

Agencija za privredne registre ne posluje sa klijentima, već isključivo putem elektroničke i redovne pošte, javni beležnici vrše samo solemnizaciju, dok javni izvršitelji za sada prestaju sa radom. Ministarstvo pravde donelo je odluku o odlaganju svih ročišta u svim pravnim stvarima pred sudovima u Republici Srbiji, osim veoma ograničenog broja slučajeva označenih naznakom „hitno“ u ovoj odluci. Takođe, Vlada Republike Srbije usvojila je odluku kojom se ograničavaju cene osnovnih životnih namirnica, zaštitne opreme i dezinfekcionih sredstava. Nadalje, donesena je Odluka o zabrani izvoza određene robe od značaja za javnu potrošnju. Izmenjena je Odluka koja se odnosi na zabranu izvoza lekova i sada se zabrana izvoza odnosi ne samo na lekove proizvedene u Srbiji, već i na sve lekove koji se nalaze na teritoriji Srbije.

Zbog hitnih mera i ograničenja ulaska, došlo je do kašnjenja u međunarodnom prevozu robe i tranzitu kroz Srbiju. Ministarstvo spoljnih poslova izdalo je dopis o ukidanju zabrane ulaska u određenim slučajevima, uključujući vozače motornih vozila u međunarodnom prevozu robe i tranzitu (do 12 sati). Od subote, 21. marta 2020., 20:00, svi restorani, kafići i tržni centri ostaju zatvoreni do daljnjeg.

Problemi u radnom pravu

Uredba o organizovanju rada poslodavca za vreme vanrednog stanja („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 31/2020)

Ovom uredbom poslodavcima se nameće obaveza da omoguće rad izvan prostorija poslodavca (rad na daljinu i rad od kuće) za sva radna mesta za koja se takav rad može organizovati.

Ako Pravilnik o radu poslodavca ili ugovori o radu ne regulišu rad na daljinu i rad od kuće, poslodavac je dužan da donese pojedinačne odluke o radu na daljinu za svakog radnika. Ova odluka mora odrediti (i) radno vreme; i (ii) način nadzora rada na daljinu. Pored toga, poslodavac mora voditi evidenciju o zaposlenima koji rade van prostorija poslodavca.

Ako rad na daljinu nije moguć zbog prirode posla, poslodavac mora umanjiti rizik od širenja bolesti:

- Organizovanje rada u smenama (ako je moguće i ako ne zahtevaju dodatna sredstva)
- Zamena fizičkih sastanaka virtualnim sastancima
- Omogućavanje održavanja svih poslovnih sastanaka u elektronskom obliku ili na drugi odgovarajući način (video veza, video poziv itd.)
- Pružanje svih opštih, posebnih i vanrednih mera koje se odnose na higijensku sigurnost objekata i ljudi

· Obezbeđivanje dovoljne količine zaštitne opreme za one koji su u direktnom kontaktu sa klijentima i dele radni prostor sa drugima.

Zaključak u vezi sa ograničenjem okupljanja na javnim otvorenim i zatvorenim prostorima reguliše način na koji se stanovništvo može okupljati u javnim zatvorenim i otvorenim prostorijama.

Na otvorenom, udaljenost između ljudi ne sme biti manja od 2m², dok se u zatvorenom prostoru ta udaljenost povećava na 4m². Sve prodavnice i drugi komercijalni prostori moraju u obliku obaveštenja postavljenog ispred prostorija obavestiti svoje kupce o maksimalnom dozvoljenom broju osoba u prostorijama s obzirom na gore navedene propise o udaljenosti.

Ovo se ne odnosi na lica koja zbog svojih posebnih radnih obaveza ne mogu da poštuju ovaj zaključak. Naredba o ograničenju i zabrani kretanja lica na teritoriji Republike Srbije („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 34/2020) - Da bi se sprečilo širenje zarazne bolesti Covid-19 i zaštitilo stanovništvo od bolesti, zabranjeno je kretanje na javnim mestima, tj. izvan stanova, prostorija i stambenih objekata, naime za:

- Osobe starije od 65 godina - u naseljenim oblastima preko 5000 stanovnika
- Osobe starije od 70 godina - u naseljenim područjima do 5000 stanovnika

Pored toga, svim osobama je zabranjeno da izlaze izvan stanova, prostorija i stambenih zgrada između 17:00 i 07:00.

Gore navedene zabrane ne odnose se na lica kojima je Ministarstvo unutrašnjih poslova izdalo dozvolu za kretanje.

S tim u vezi, ako određeni zaposleni rade između 17:00 i 07:00, treba imati na umu da je poslodavac dužan da ispuni obrazac sa podacima zaposlenih koji rade u noćnoj smeni, a koji je objavljen na veb stranici Privredne komore Srbije: <https://pks.rs/vesti/hitno-obavestenje-2434>. Popunjeni obrazac treba

dostaviti Ministarstvu privrede na sledeću e-mail adresu: vanrednostanje@privreda.gov.rs.

Ugovorni problemi

S obzirom na gore navedene mere vlasti, a koje definitivno ograničavaju određene poslovne aktivnosti, klauzule više sile predviđene komercijalnim ugovorima mogu se po ispunjenju određenih uslova.

Ugovorna strana ne može biti odgovorna za neizvršavanje svoje ugovorne obaveze ako: (i) se dogodila okolnost više sile (tj. Vlada je već uvela meru koja sprečava stranu da izvrši svoju obavezu); i (ii) obaveza nije dospela pre nego što je nastupila okolnost više sile.

Podrška Vlade ekonomiji

Uredba o poreskim merama za vreme vanrednog stanja radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS CoV-2

Cilj ove uredbe je povećanje likvidnosti poreskih obveznika u Republici Srbiji tokom vanrednog stanja.

Ove mere se prevashodno odnose na poreske obveznike u programima reprogramiranja poreskih dugovanja, dok će poreski dugovi svih ostalih poreskih obveznika biti uobičajeno opterećeni zateznim kamatama.

Takođe, Narodna banka Srbije je svojom odlukom nametnula moratorijum na obavezne isplate finansijskih obaveza komercijalnim bankama po osnovu kredita i zajmova u periodu ne kraćem od 90 dana. To se odnosi na građane, poljoprivredne preduzetnike, druge preduzetnike i kompanije koje posluju u Republici Srbiji.

** Izjava o odricanju od odgovornosti:*

Informacije sadržane u ovom dokumentu namenjene su isključivo informisanju i uglavnom su dostupne javnosti i dobijene iz izvora za koje se veruje da su pouzdani. Bojović Drašković Popović & Partners ne garantuje tačnost, potpunost niti blagovremenost informacija i ne snosi odgovornost za bilo kakvu štetu ili troškove u vezi sa korišćenjem ovog sadržaja. Ništa se u ovom dokumentu ili njegovim ažuriranjima ne može tumačiti kao pružanje pravnih saveta na bilo koji način. U slučaju bilo kakvih upita obratite se jednom od članova našeg tima.